

247681

การวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจที่พักแรมโฮสเทลในอำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่

บรรณารักษ์ รัตนาวิจิตร

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มีนาคม 2555

๖๐๐๒๕๒๕๘๙

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

247681

การวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจที่พักแรมโฮสเทลในอำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่

บริรักษ์ รัตนวังเจริญ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

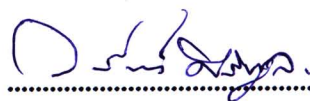
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มีนาคม ๒๕๕๕

การวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจที่พักแรมโฮสเทลในอำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่

บริษัท รัตนวงเจริญ

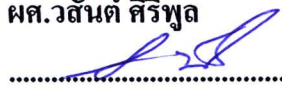
การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

.....ประธานกรรมการ

ผศ.วสันต์ สิริพุด

.....กรรมการ

ผศ.ดร.นิติต พันธมิตร

.....กรรมการ

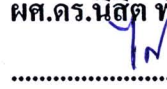
ผศ.ดร.ไพรัช กาญจนการุณ

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ผศ.ดร.นิติต พันธมิตร

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ผศ.ดร.ไพรัช กาญจนการุณ

6 มีนาคม 2555

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิตติ พันธมิตร ประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ และ ผศ.ดร.ไพรัช กาญจนการุณ กรรมการที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้ให้คำปรึกษา คำชี้แนะ และแนวทางในการทำการค้นคว้าแบบอิสระ จนกระทั่งถูกลงไปได้ด้วยดี ซึ่งผู้เขียนกราบขอบพระคุณอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้ กราบขอบพระคุณ ผศ.วสันต์ ศิริพล ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าต่อการศึกษา พร้อมทั้งตรวจสอบแก้ไขข้อผิดพลาด ตลอดจนให้คำแนะนำต่างๆ อันส่งผลให้การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณาจารย์รับเชิญทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ตลอดจนแง่คิดในด้านต่างๆ และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะเศรษฐศาสตร์ ตลอดจนบรรณารักษ์ห้องสมุด คณะเศรษฐศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือบริการประสานงานด้านต่างๆ เป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาที่ศึกษา

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อชาลีและคุณแม่ดวงสุตา รัตนาวังเจริญ บุพการีผู้ให้ทุกสิ่งทุกอย่างและคอยเป็นกำลังใจให้ด้วยดีเสมอมา จนทำให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จถูกลงไปได้ด้วยดี ขอบคุณ คุณรัตนาวัง จรัสแสงสุริยา ที่คอยช่วยเหลือแก้ไขรูปเล่มงานวิจัย ขอบคุณ คุณนคร เลิศพิสัยห์ และคุณบัญญัติ ทองเนินกุ่ม ในการเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดี และสุดท้ายขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ คณะเศรษฐศาสตร์ที่คอยช่วยเหลือทั้งในเรื่องการเรียน การทำวิจัย และประสบการณ์ชีวิตที่ดี

สุดท้ายนี้ หากการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่งานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ที่สนใจข้อมูล ผู้เขียนขอขอบความดีงามให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน และในส่วน of ข้อผิดพลาดหรือความบกพร่องต่างๆ ผู้เขียนขออภัยไว้เพียงผู้เดียว และขออภัยมา ณ ที่นี้

บรรณารักษ์ รัตนาวังเจริญ

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจที่พักแรมโฮสเทล
ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นายบรรักษ์ รัตนวังเจริญ

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผศ.ดร. นิสิต พันธมิตร

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ผศ.ดร. ไพรัช กาญจนการุณ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

247681

การศึกษานี้มี 3 วัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาลักษณะโครงสร้างและการดำเนินงานของการประกอบธุรกิจที่พักประเภทโฮสเทล 2) เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินงานและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการธุรกิจที่พักแรม 3) เพื่อศึกษาถึงอุปทาน ความสามารถในการรองรับอุปสงค์ในกลุ่มธุรกิจประเภทนี้ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลปฐมภูมิที่เก็บรวบรวมจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ประกอบธุรกิจโฮสเทลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 แห่ง และเก็บแบบสอบถามเพื่อสอบถามความพึงพอใจและการบริการที่ได้รับจากผู้ใช้บริการที่พักโฮสเทลในโฮสเทลกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 ชุด และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความพึงพอใจและการประเมินศักยภาพด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย SPSS การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภค ใช้มาตรวัดแบบมาตราส่วนประเมินค่าตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's Scale) และการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ใช้การวิเคราะห์โดยการจัดลำดับ (Ranking)

การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ประกอบการธุรกิจโฮสเทลทำให้ทราบถึงองค์ประกอบและปัจจัยที่จำเป็นต่างๆในการประกอบธุรกิจโฮสเทล เช่น การลงทุน การจ้างงาน และการจัดการทางด้านต่างๆ พบว่า ธุรกิจโฮสเทลในแต่ละแห่งมีปัจจัยที่แตกต่างกันไปตามตัวแปรในแต่ละแห่งเช่น สถานที่ตั้ง ตัวอาคาร หรือเงินทุน

ในการประเมินศักยภาพของธุรกิจโฮสเทลโดยผู้วิจัย พบว่าธุรกิจโฮสเทลส่วนใหญ่มีศักยภาพอยู่ในระดับที่ดีโดยใช้เกณฑ์การประเมินโดยประยุกต์จากเกณฑ์มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว ประเภทเกสต์เฮาส์และโฮสเทล ของสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ตัวผู้ประกอบการได้มีการสร้างจุดเด่นให้กับโฮสเทลของตนเช่น การให้ความเป็นกันเองแก่ผู้เข้าพัก การให้บริการเสริมต่างๆ เป็นต้น

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้บริโภคนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 100 ราย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ช่วงอายุส่วนใหญ่ 25-41 ปี เป็นชาวต่างชาติมากกว่าคนไทยในอัตราส่วนที่มากกว่าอย่างชัดเจน มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพที่หลากหลาย มีรายได้เฉลี่ยส่วนใหญ่จะอยู่ช่วง 20,000 บาทขึ้นไป

ผลการศึกษาพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าพักโฮสเทลในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าส่วนใหญ่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับที่พักโฮสเทลนั้นๆ โดยผ่านทางอินเทอร์เน็ต และมีบางส่วนที่ทราบจากการแนะนำโดยเพื่อน หรือสมาชิกภายในครอบครัว สาเหตุที่เข้าพัก ส่วนใหญ่คือเพื่อการท่องเที่ยวและพักผ่อน และมีเหตุผลอื่นๆบ้างเล็กน้อย มีระยะเวลาในการเข้าพักแตกต่างกันไป มีสาเหตุและปัจจัยสำคัญที่เลือกใช้บริการมากกว่า 1 ข้อ ผู้เข้าพักมีความเห็นเกี่ยวกับช่วงราคาที่พักแตกต่างกันออกไปในกลุ่มผู้เข้าพักในโฮสเทลแต่ละแห่งและมีแนวโน้มที่ไม่แน่นอนในการกลับมาเข้าพักในอนาคต

ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการเข้าพักโฮสเทลกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 แห่งพบว่า ผู้เข้าพักส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการเข้าพักโฮสเทลในระดับดี ยกเว้น โฮสเทลบ้านชาญ ซึ่งคะแนนความพึงพอใจส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางเนื่องจากเป็นโฮสเทลที่เพิ่งเปิดให้บริการในระยะเวลาไม่นานนักเมื่อเทียบกับโฮสเทลอื่นๆในกลุ่มตัวอย่าง

Independent Study Title	Potential Analysis of Hostel Business in Mueang District, Chiang Mai Province	
Author	Mr. Borriraks Rattanawangcharoen	
Degree	Master of Economics	
Independent Study Advisory Committee		
	Asst. Prof. Dr. Nisit Panthamit	Advisor
	Asst. Prof. Dr. Pairat Kanjanakaroon	Co-advisor

ABSTRACT

247681

This study had three objectives which were 1) to study the structural characteristics of the management of the Hostel Business, 2) to make an analysis on the satisfaction of the hostel guests, and 3) to study the supply for, the need of, and the demands on the potential Hostel Business in the Muang district, Chiang Mai province.

The data for this study came from the collection of primary information, which were gathered from in-depth interviewing of the hostel entrepreneurs, whose status consisted of 5 sample population groups. The aim of the data collection was to bring together questionnaires towards the goal of guest satisfaction and the hostel services for the hostel guests. The total sample population number was 100 questionnaire respondents. The analysis was carried out using SPSS computer program on aspects of guest satisfaction and the estimation of the Hostel Business Potentiality. The analysis on the factorial relationship of marketing and residential behaviors was carried out using Likert's Scale approximation measuring method, and the satisfaction had to be handled through ranking analyses.

The in-depth interviewing of the hostel entrepreneurs revealed the necessary factors that had an influence upon the Hostel Business management, for instance, the investment, the employment, and the management of some other aspects. According to the research, it was found that Hostel Businesses were varied and different owing to the variables and the variance of each place, for example, the location, building and the investment in the financial fund.

In the assessment of the Hostel Business Potentiality, the researcher found that most of the Hostel Business Potentiality was in a good shape due to the fact that the assessment criteria had been applied from the standardization of the boarding house for tourism, such as guesthouse and hostel standards, initiated by the Tourism Development Bureau of the Ministry of Tourism and Sports. The entrepreneurs had tried to promote their outstanding characteristics, for instance, expressing friendliness towards their guests and the extra services that could be attractive to the hostel business.

According to the study on the 100 samples in the Muang district, Chiangmai province, it was found that there were more men than women in the age range 25-41 years of age. Most of them were foreigners rather than Thai people; and their basic education was a bachelor's degree, while their occupation was intermixed variety, with an average income of 20,000 Baht per month.

Owing to the study on the sample group behavior of the questionnaire in the Muang district, Chiangmai province, it was found that most of the hostel guests learnt the information about hostels through the internet; while some of them obtained the information from their friends and relatives. The reason they chose to stay in the hostel was because they wanted to travel and take a rest and relaxation, together with some other small reasons. They had different time intervals and durations upon their stays in the hostels. They had more than one choice in the selection of the hostel services. They had different opinion upon their selection of hostel prices, and their returning to stay again in the future of the same hostel was uncertain.

According to the study on the guest's satisfaction on the stay on the five hostel locations, it was found that the level of satisfaction was in a good level except for the Ban Chan Hostel which had the total score in the medium range since the hostel has just opened and the time for the service was not long, in comparison to the other hostels in the same population samples.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
คัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	๓
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	5
1.4 ขอบเขตการศึกษา	5
1.5 นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	7
2.1.1 ทฤษฎีอุปสงค์	7
2.1.2 ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์การท่องเที่ยวและการพักผ่อน	8
2.1.3 แนวคิดการจัดการ	11
2.1.4 แนวคิดส่วนประสมทางการตลาด	13
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา	
3.1 กรอบแนวคิดการศึกษา	18
3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	20
3.3 วิธีการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล	20

บทที่ 4 ธุรกิจโฮสเทลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	
4.1 ความหมายของที่พักรวมประเภทโฮสเทล	32
4.2 เว็บไซต์ที่ให้บริการการจองห้องพักโฮสเทลออนไลน์	32
4.3 สไปซี่ไทยแบคแพคเกอร์	34
4.4 กองแก้วเหือนคำเชียงใหม่โฮม	36
4.5 ธนิตาเฮาส์	38
4.6 คีใจแบคแพคเกอร์	40
4.7 บ้านชาญ	42
บทที่ 5 ผลการศึกษา	
5.1 การจัดการธุรกิจโฮสเทลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	44
5.2 การวัดศักยภาพการจัดการธุรกิจโฮสเทลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	81
5.3 การวัดศักยภาพจากระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ โฮสเทล	92
บทที่ 6 สรุปและข้อเสนอแนะ	
6.1 สรุปผลการศึกษา	115
6.2 ข้อเสนอแนะ	122
เอกสารอ้างอิง	124
ภาคผนวก	126
ประวัติผู้เขียน	139

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงปี 2543-2553	1
1.2 ผลกระทบต่อมวลรวมของโรงแรมและภัตตาคาร ผลกระทบต่อจังหวัดรายได้ ต่อหัวจำนวนประชากรระหว่างปี 2548-2552	3
3.1 เกณฑ์การวิเคราะห์ศักยภาพการวัดการจัดการธุรกิจโฮสเทล 7 หมวด 37 ตัวชี้วัด	24
3.2 เกณฑ์การวิเคราะห์ศักยภาพการวัดระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ โฮสเทล 6 หมวด 31 ตัวชี้วัด	28
5.1 สรุปการจัดการด้านการให้บริการของธุรกิจโฮสเทล จำนวน 5 แห่ง ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	79
5.2 สรุปการจัดการด้านการตั้งราคาของธุรกิจโฮสเทล จำนวน 5 แห่ง ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	81
5.3 สรุปการจัดการด้านการตลาดของธุรกิจโฮสเทล จำนวน 5 แห่ง ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	82
5.4 สรุปการจัดการด้านการเงินของธุรกิจโฮสเทล จำนวน 5 แห่ง ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	84
5.5 คะแนนเฉลี่ยของการจัดการธุรกิจโฮสเทลของสไปซ์ไทยแบคแพคเกอร์	86
5.6 คะแนนเฉลี่ยของการจัดการธุรกิจโฮสเทลของกองแก้วเฮือนคำเชียงใหม่โฮม	88
5.7 คะแนนเฉลี่ยของการจัดการธุรกิจโฮสเทลของธนิดาเฮาส์	90
5.8 คะแนนเฉลี่ยของการจัดการธุรกิจโฮสเทลของดีใจแบคแพคเกอร์	92
5.9 คะแนนเฉลี่ยของการจัดการธุรกิจโฮสเทลของบ้านชาญ	94
5.10 คะแนนรวมเฉลี่ยของการจัดการธุรกิจโฮสเทลทั้ง 5 แห่ง ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	96
5.11 ข้อมูลทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ใช้บริการ โฮสเทลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	101
5.12 พฤติกรรมการใช้บริการที่พักแรมประเภทโฮสเทลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	106
5.13 คะแนนเฉลี่ยของการวัดระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสไปซ์ไทยแบคแพคเกอร์	110

5.14 คะแนนเฉลี่ยของการวัดระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกองแก้วเหื่อนคำ เชียงใหม่โฮม	112
5.15 คะแนนเฉลี่ยของการวัดระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการธนิศาเฮาส์	114
5.16 คะแนนเฉลี่ยของการวัดระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการดีใจแบคแพคเกอร์	116
5.17 คะแนนเฉลี่ยของการวัดระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการบ้านชาญ	118
5.18 คะแนนรวมเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการโฮสเทลทั้ง 5 แห่ง ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	119

สารบัญภาพ

รูป	หน้า
1.1 รายได้จากนักท่องเที่ยวและอัตราการเจริญเติบโตของรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงปี 2543- 2553	2
2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการพักผ่อนหย่อนใจ การท่องเที่ยว และเศรษฐศาสตร์การท่องเที่ยวและการพักผ่อน	9
2.2 กระบวนการจัดการในองค์การระบบเปิด	12
3.1 กรอบแนวคิดของการศึกษา	19
4.1 แผนที่ตั้งสไปซี่ไทยแบคแพคเกอร์	34
4.2 สถานที่ตั้งสไปซี่ไทยแบคแพคเกอร์	35
4.3 สภาพห้องพักแบบหอพักภายในสไปซี่ไทยแบคแพคเกอร์	35
4.4 ส่วนที่พักผ่อนสาธารณะภายในโฮสเทล	35
4.5 แผนที่ตั้งกองแก้วเหียนคำเชียงใหม่โฮม	36
4.6 สถานที่ตั้งกองแก้วเหียนคำเชียงใหม่โฮม	37
4.7 รูปแบบห้องพักแบบส่วนตัวเป็นแบบเตียงคู่ มีเครื่องปรับอากาศและห้องน้ำในตัว	37
4.8 แผนที่ตั้งธนิดาเฮาส์	38
4.9 สถานที่ตั้งธนิดาเฮาส์	39
4.10 สภาพห้องพักธนิดาเฮาส์	39
4.11 แผนที่ตั้งดีใจแบคแพคเกอร์	40
4.12 สถานที่ตั้งดีใจแบคแพคเกอร์	41
4.13 รูปแบบห้องพักแบบหอพักของดีใจแบคแพคเกอร์	41
4.14 แผนที่ตั้งบ้านชาญ	42
4.15 ห้องพักประเภทหอพัก มีห้องใหญ่ 1 ห้อง มีทั้งหมด 8 เตียง	43
4.16 ห้องพักประเภทหอพัก แบบเตียงสองชั้น	43